

Materiale moderne pentru studiul unor probleme de biologie

În scopul elaborării unor materiale de natură să favorizeze cunoașterea de către elevi a sub-stratului material al procesului reproducției am apelat la combinarea mijloacelor de învățământ clasice cu cele moderne.

Un prim pas s-a făcut cu mai mulți ani în urmă, prin utilizarea filmelor didactice de animație. Cu ajutorul desenului animat pot fi vizualizate unele procese dinamice, dar prin caracterul său desenele exagerază schematizarea. Pe de altă parte, costul ridicat al desenului de animație limitează într-o măsură considerabilă utilizarea lui în cinematografia didactică. De aceea am realizat modele tridimensionale cu scopul de a fi folosite cu prioritate pentru întărirea de către elevi a relațiilor spațiale între elementele morfologice și pentru observarea etapelor principale de modificare în timp a acestor relații, ca urmare a creșterii și dezvoltării. Totodată, pentru a prezenta fenomenele biologice ale dezvoltării primordiale umane în manifestarea sa caracteristică am realizat un film didactic pe care l-am împărțit în unități logice (secvențe) de sine stătătoare, corespunzând principalelor etape ale dezvoltării embrionului uman, astfel încât filmul respec-

tiv să poată fi utilizat fragmentar în lecție. În sfârșit, pentru fixarea cunoștințelor am realizat un set de diapozitive care reproduc atât modelele, cât și imaginile reprezentative din film.

După prezentarea fiecărui material elevii au fost solicitați să descrie și să explice conținutul la care se referă. Am evitat să dăm explicații pe care elevii le-au putut da singuri și am intervenit mai ales în cazurile când a fost necesar să se transmită informații complementare și caracteristici noi, cum sînt cele privitoare la meioză, mitoză, rolul anexelor embrionare, denumirea lor etc. Alături de materialele elaborate de noi am utilizat modelele existente în școală — ale stadiilor de dezvoltare a amfioxor. Cu ajutorul lor elevii au fost stimulați să facă comparații, să constate similitudinile și diferențele primelor stadii de dezvoltare la om și amfioxor.

În prima etapă de transmitere a cunoștințelor, pentru asigurarea unei înțelegeri deplină, se poate apela la comparația de legătură, mai întâi prin reactualizarea cunoștințelor pe care le au elevii cu privire la procesul de reproducere cunoscut de la lecțiile de zoologie și botanică. Aceasta îi va ajuta să

transfera cunoștințele din domeniul lumii animale la om, pe de o parte prin stabilirea analogiilor, a cazurilor de similitudine, iar pe de altă parte a particularităților specifice și deosebiriilor. În cazul înținerii stadiilor de dezvoltare ale embrionului uman avem de-a face cu o comparație de tip genetic, în cadrul căreia o stare prezintă se raportează la alta anterioară sau viitoare. Pentru ca această comparație să se desfășoare cu succes este necesar să se transmită informații indicative cu privire la criteriile de comparare, cum ar fi de exemplu prezența sau absența la embrionul uman, în primele stadii de dezvoltare, a unor elemente specifice viețuitoarelor inferioare; fante branhiiale, notocord, elementele componente ale feței, lipsa sau prezența membrilor, forma și componentele entecelului, ale inimii, ale rinichului etc.

Elaborarea materialelor menționate mai sus, cu mijloacele pe care ni le-a pus la dispoziție conducerea Școlii „I. Neculce” din București, arată totodată că profesorii pot rezolva, cu mijloace materiale modeste, probleme care contribuie la modernizarea învățământului.

TUDOREL N. MIRESCU
cercetător științific la Institutul de Științe Pedagogice
prof. VALERIA MIRESCU

Lucrări practice de învățământ la Școala generală Nr. 3 din Slatina

Dezbaterile din adunările grupelor sindicale

Cu responsabilitate socială și profesională

O clasificare a problemelor abordate în luările de cuvânt ale participanților la adunările de dări de seamă și alegeri desfășurate în grupele sindicale din școlile noastre, contribuția membrilor de sindicat la îmbunătățirea instruirii și educării elevilor, conținutul, formele și cadrul informării de specialitate și ale perfecționării personalei didactice, precum și profilul etic și exemplul personal al acestuia.

În adunările din școlile timișorene s-a subliniat că majoritatea birourilor grupelor sindicale au contribuit activ la rezolvarea sarcinilor actuale ale învățământului nostru — generalizarea școlii de 10 ani — începerea cursurilor școlare de la vârsta de 6 ani, modernizarea conținutului și tehnologiei procesului instructiv-educativ, pregătirea tehnico-productivă și orientarea școlară și profesională a elevilor. Așa stau lucrurile, de pildă, la școlile generale nr. 2, nr. 5, nr. 9, nr. 12, nr. 16, precum și la liceele nr. 3, nr. 5, nr. 6.

Evidențind rolul important al informării, documentării și perfecționării de specialitate și psihopedagogice, numeroși participanți la dezbaterile din cadrul adunărilor au făcut propuneri pentru intensificarea și adîncirea acțiunilor din acest domeniu, prin extinderea colaborării cu universitatea timișoreană și cu filialele societăților științifice.

Despre eficiența acțiunilor de modernizare a activității didactice s-a discutat și la adunările ce au avut loc la școlile generale nr. 1, nr. 2, nr. 4, nr. 6, nr. 7, la Liceul „Mihail Kogălniceanu” și la liceele de muzică și arte plastice și într-o serie de școli preșcolare. Combătînd formele de participări „în vînt” și orientarea actuală a preocupărilor corpului profesoral a fost abordată în discuțiile purtate la adunările de la liceele nr. 8 și nr. 10. Este vorba de stimularea și validarea cercetărilor științifice efectuate de cadrele didactice. S-a propus, în acest sens, editarea unui volum cuprinzînd cele mai valo-

roase cercetări și experimente întreprinse de cadrele didactice din Timișoara.

Relevind dominantele dezbaterilor purtate în adunările grupelor, învățătoarea emerită Maria Petreșcu, președinta sindicatului învățătorilor din Timișoara, a ținut să sublinieze că succesul acțiunilor întreprinse în cursul acestui an s-a datorat în mare parte colaborării strînse între comitetul sindicatului și inspectoratul școlar. În prezent — ne-a spus tov. Petreșcu — comitetul sindicatului întreprinde un studiu privind delimitarea mai precisă a sarcinilor pe care le au pe planul preocupărilor profesionale conducerea școlilor, consiliile pedagogice și birourile grupelor sindicale. De asemenea, prin birourile nou alese ale grupelor, comitetul se va ocupa mai strîns de echilibrarea bugetului de timp al cadrelor didactice, de organizarea unor acțiuni culturale corespunzătoare.

S-au încheiat și alegerile noilor birouri în cele 67 de grupe sindicale ale școlilor din municipiul Oradea. Printre rezultatele pozitive subliniate în cadrul discuțiilor purtate la adunările de la școlile generale nr. 6, nr. 8, nr. 10, nr. 14, nr. 23, de la liceul nr. 2, de la liceul economic și de la liceul de muzică și arte plastice se numără inițierea unor consultații date de specialiști, demonstrații ale unor tehnici didactice noi, procurarea de material bibliografic.

În numeroase adunări au fost scoase în evidență rezultate concrete ale condusării acțiunilor inițiate de conducerea școlilor și organelor sindicale în vederea autotodării unităților școlare cu materiale adecvate unui învățământ modern, eficient. Rezultate notabile au fost obținute în această direcție datorită legăturii stabilite între grupele sindicale din școli și sindicatele unor întreprinderi.

Comitetul sindicatului învățătorilor din Oradea — ne-a spus președintele acestuia prof. Aron Sabău — se preocupă intens de crearea tuturor condițiilor în vederea continuării studiilor și experimentelor planificate pe o perioadă mai îndelungată și de antrenarea în frontală cercetării științifice a tuturor cadrelor cu inițiativă și capacități de creație. Pretinzîndu-se în școlile unde s-au desfășurat adunările de dări de seamă și alegeri ale organelor sindicale, ele au prilejuit caide angajamente de perfecționare a activității instructiv-educative în împlinirea aniversării a 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, de întărire a spiritului de răspundere față de nobila sarcină a formării tinerelor generații.

În ajutorul cadrelor didactice care predau lecții de circulație rutieră

Nici un pas pe partea carosabilă a drumului public fără o prealabilă asigurare

În ziua de 6 noiembrie a.c. Gabriela A. din Brăila, venea spre casă. Voia să ajungă cât mai repede și, de aceea, alerga. Pentru a ocoli un obstacol a intrat în partea carosabilă a străzii fără să se asigure că pe aceasta nu circula vreun vehicul. Dar chiar în acel moment și în aceeași direcție de mers a apărut o autobasculantă, care a lovit-o. În timp ce era transportată la spital, fetița a decedat.

Am plecat de la acest fapt nedorit nu pentru a-i îndemna pe profesori ca prin folosirea exemplului la lecțiile de circulație rutieră să le insufle copiilor teama — ceea ce ar constitui o gravă eroare educativă, ci pentru a demonstra, fără alte artificii, importanța asigurării înainte de a părăsi trotuarul și a aplicării acestor reguli pină la formarea deprinderii. Considerăm absolut necesară formarea unor asemenea deprinderi pentru că, din păcate, ele nu au existat nici la unii oameni mai mari, care în același mod au căzut victime ale accidentelor de circulație.

Pentru a le forma copiilor deprinderi de circulație rutieră este bine să se folosească — pe lângă orele prevăzute în program — orice prilej. Excursiile oferă cele mai bune condiții în acest scop, pentru că în timpul lor îi se pot demon-

stra în mod practic elevilor regulile de deplasare pe drumuri publice. Credem că dacă (pentru că și aici a fost un „dacă”) învățătorii și profesorii care i-au însoțit pe elevii din comuna Provița de Jos, satul Drăgăneasa, jud. Prahova, în excursia organizată la București în ziua de 22.X.1970 ar fi avut permanent în atenție această problemă, elevii Tudor Maria nu ar fi fost accidentați în prezentă loc.

Lucrurile s-au întâmplat în moduri urmate. La întoarcerea de la București, în drum spre Ploiești, autobuzul în care erau transportați copiii a fost oprit la un loc de parcare situat pe marginea din partea dreaptă a șoselei, în sensul de mers. În timp ce majoritatea copiilor care au coborât din autobuz au intrat în pădurea din partea dreaptă a locului de parcare, eleva Tudor Maria, neavertizată, a traversat șoseaua, intrînd în pădurea din partea stîngă. După repaos, la întoarcerea copiiiilor în autobuz, observînd lipsa ei, cadrele didactice au strigat-o. Auzindu-se chemată, fetița a ieșit din pădure „ca din pușcă”, în fața unui autoturism care a proiectat-o pe asfalt, provocîndu-i mai multe leziuni și fracturi.

Sînt situații cînd, în lipsa trotuarelor, a poteilor și a drumurilor laterale, copiii merg pe partea

stîngă a șoselei, folosind o porțiune din carosabilul drumului, pe unde în mod obișnuit circula vehiculele. În asemenea cazuri deplasarea pietonilor trebuie să se facă pe partea stîngă a șoselei, pentru ca ei să fie în măsură să observe permanent vehiculele care vin din față și să se apropie de ele, să iasă din partea carosabilă, pentru a evita accidentarea. Aceasta regulă de circulație trebuie cunoscută și aplicată de către toți copiii, mai ales de către cei din mediul rural. Întrucît nesupunerea ei poate avea consecințe dintr-una sau dintr-alta parte, accidentul petrecut la 4 noiembrie 1970 în satul Valea Ariei, comuna Măgurești, județul Bacău, în care a căzut victimă copilul Adochișel Vasile, a avut tocmai această cauză. În timp ce mergea cu un grup de copii pe partea dreaptă a drumului, o autobasculantă, ce circula în aceeași direcție de mers, l-a lovit cu roata din spate dreaptă, accidentîndu-l mortal.

În concluzie se cuvine subliniat faptul că orice pericol de accidentare a pietonilor este total înlăturat cu o singură condiție: să fie respectate regulile de folosire a drumurilor publice.

Locot. major ȘTEFAN MARIN
din Inspectoratul general al Milităriei

Ciclu de conferințe de pedagogie modernă

Începînd din luna ianuarie a anului următor, Institutul de Științe Pedagogice, cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, va organiza la Casa Corpului Didactic din Capitală un ciclu de conferințe în cadrul cărora specialiștii de prestigiu vor aborda în fața profesorilor bucureșteni diverse teme de macro și micropedagogie modernă.

Vor fi tratate teme privind știința conducerii învățămîntului, planificarea și eficiența acestuia, noțiunea de muncă privită, ca obiect de învățămînt, caracteristicile culturii generale modernizate, corelația dintre nivelurile sistemului de învățămînt, statistica învățămîntului, renovarea tehnologiei didactice, perfecționarea tehnicilor do-

ciologice. Expunerile vor aborda și orientarea școlară și profesională, cercetarea prospectivă a învățămîntului, televiziunea școlară integrată, autogestione școlii etc.

Conferințele prezentate vor fi repetate și în alte localități din țară și vor fi publicate, trimestrial, în volum, sub titlul „Dezbateri pedagogice”.

Sesiune cu tema „Limba scrisă — limbă vorbită”

Societatea de Științe Filologice organizează în zilele de 19 și 20 decembrie a.c. la Iași, o sesiune metodică științifică pe țară cu tema „Limba scrisă — limbă vorbită”. Vor participa cadre didactice universitare, ca și profesori din învățămînt de cultură generală de la cele 42 de filiale ale Societății. Programul sesiunii cuprinde comunicări în Sediul plenar și în secțiile de limba română și limbi străine. Sînt incluse, în program, comunicările: „Cu variante a limbii predăm”, „Nivelurile codului și comunicarea orală”, „Limbă vorbită — limbă scrisă în perspectiva procesului de învățămînt al limbii materne”, „Despre limbajul poetic”, „Niveluri și relații între informație și expresie în limba vorbită și scrisă”.

Un cerc al profesorilor de istorie pe lângă Arhivele Statului din Rimnicu-Vilcea

Cițiva profesori de istorie din Rm. Vilcea au inițiat, pe lângă Arhivele Statului din localitate, cercul „Prietenii istoriei”, menit să contribuie la valorificarea materialului de arhivă în vederea redactării unor monografii ale județului și orașului Rm. Vilcea, ale întreprinderilor, orașelor și comunelor de pe aceste meleaguri.

În ședințele cercului, care au loc o dată la două săptămîni, se prezintă scurte comunicări pe teme de istorie locală, bazate numai pe material documentar inedit. Pînă în prezent au fost prezentate comunicările: „Dreptul de proprietate al minărilor Cozia asupra Uliții din Rimnic”, „Contribuția Ligii Culturale din Rm. Vilcea la desăvîrșirea unității naționale a poporului român”, „Contribuția la istoria școlilor din Berislăvești și Benești”, „Exploatarea părimii vilcene prin inovări agricole”, „Date din cultura vilceană

— xilografia”, „Recunoașterea arheologică în raza satului Titești”, „Cetatea necunoscută de lângă Rimnic”, „Din activitatea societății de lectură a elevilor «V. Alecsandri”.

Pentru viitor, membrii cercului au hotărît să alcătuiască și să tipărească un album.

Prof. V. MAMOTA

„Almanahul educației”

A apărut recent „Almanahul educației” pe anul școlar 1970-1971, editat de Institutul de Științe Pedagogice.

Dintre primele titluri ale almanahului reținem „50 de ani de la înființarea Partidului Comunist Român” de G. Zaharia, director adjunct al Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., „Din rezistența profesorilor împotriva fascistilor țării” de Mihail Cruceanu și articolul „Participarea cadrelor didactice la lupta revoluționară a întregului popor” semnat de I. Ardeleanu și I. Păduraru. Mai sînt inserate în almanah articolele „Inovarea educației intelectuale” de conf. univ. dr. George Văideanu, „Școlile de specializare postliceală” de Ion Pușcșu, „Aptitudinile și atitudini” de conf. univ.

dr. V. Bunesu, „Știința și învățămîntul general” de D.G. Chisman, secretar al Comitetului pentru învățămîntul științific din Consiliul Internațional al Uniunilor Științifice, „Dirigenția și educația moral cetățenească a tineretului școlar” de Alexandru Ghiteră, „Familia și orientarea profesională” de Dumitru Salade etc. Amintim de asemenea însemnările acad. Gh. Mihoc privind pedagogia și cibernetica, patru interviuri — cu acad. profesor Grigore Moisil, cu doctor Marius Stoka, conferențiar la Institutul politehnic din București, cu prof. univ. dr. docent Solomon Marcus și cu profesorul emerit Ghe. Simionescu — precum și articolele: „1970 anul internațional al educației” de Vasile Hiescu, „Procupări majore ale școlii pe plan mondial” de C. Zaharnic și „Educația copilului în fața progresului științific și tehnicii contemporane” de Pațiu Silvestru, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor. În cuprinsul almanahului sînt prezentate de asemenea, versuri, proză, anecdote, curiozități științifice etc.

Prof. R. MĂRGINEANU

Cu mijloace locale

Cadrele didactice de la Școala generală din comuna Reteaz, județul Bistrița-Năsău, îmbogățesc permanent zestia de material

întilnit a școlii prin folosirea largă a mijloacelor locale.

De pildă, în excursiile făcute cu elevii prin împrejurimi s-au colecționat plante din flora spontană și plante cultivate, necesare orelor de botanică și agricultură, ca și animale nevertebrate și vertebrate, care au fost apoi naturalizate, pentru orele de zoologie. Pentru lecțiile de anatomie s-au procurat de la centrele de sacrificare a animalelor diferite piese necesare studiului comparativ și evoluției al organelor în seria animalelor.

La lecțiile de biologie, puericultura și geografie sînt utilizate și diapozitive color, obținute prin fotografierea cu un aparat fotografic de film îngust Zenit — E și film color pentru lumină artificială a unor imagini din lexicoane, atlase de botanică și zoologie, de anatomie și de geografie. Se folosesc de asemenea fotografii mărite, cu dimensiuni de cel puțin 24/30 cm, obținute prin fotografierea imaginilor dorite cu un film negativ normal.

Prof. R. MĂRGINEANU

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

I. Examenul de definitivare în învățămînt

a) Examenul de definitivare în învățămînt se va desfășura în perioada 1-7 iulie 1971.

În conformitate cu prevederile art. 83 din Statutul personalului didactic, la acest examen au dreptul să se prezinte cadrele didactice care împlinesc la data de 1 septembrie a anului școlar viitor un stagiu efectiv de 3 ani în activitatea didactică de predare, calculat de la obținerea diplomei care le conferă dreptul de a funcționa în învățămînt ca personal didactic calificat.

Cursurile de pregătire pentru candidații înscrși la examenul de definitivare din sesiunea iulie 1971 vor fi organizate în perioada 12-19 aprilie 1971 de către Institutul central de perfecționare și filialele sale, pentru profesori, iar pentru educatoare și învățători de

către inspectoratele școlare județene.

b) În perioada 4-8 ianuarie 1971 va fi organizată o sesiune de definitivare în învățămînt pentru educatoarele din grădinițele sezoniere înscrse la acest examen la începutul anului școlar 1969/1970.

Educatoarele înscrse pentru examenul de definitivare din sesiunea ianuarie 1971 pot participa în perioada 24-30 decembrie a.c. la cursurile de pregătire organizate de inspectoratele școlare județene, în colaborare cu Institutul central de perfecționare a personalului didactic și filialele sale.

Disciplinele pentru examenul de definitivare în învățămînt sînt cele prevăzute de art. 83 din Statutul personalului didactic.

II. Colocviu pentru acordarea gradului II în învățămînt

Colocviul pentru acordarea gradului II în învățămînt se va desfășura în perioada 9-12 iulie 1971 la Institutul central de perfecționare a personalului didactic și la filialele sale.

La acest colocviu se pot prezenta cadrele didactice care se încadrează în prevederile art. 86 sau 242 din Statutul personalului didactic, înscrse în cursul anului școlar 1969/1970 și la începutul anului școlar 1970/1971.

Cursurile de pregătire pentru candidații înscrși la gradul II vor avea loc în perioada 24-30 decembrie 1970 la Institutul central de perfecționare a personalului didactic și la filialele sale, pentru profesori iar pentru învățători și educatoare vor fi organizate de inspectoratele școlare județene.

Disciplinele pentru susținerea colocviului la gradul II sînt cele prevăzute de art. 86 din Statutul personalului didactic.

III. Acordarea gradului I în învățămînt

Pentru personalul didactic, care se încadrează în prevederile art. 87 sau 242 din Statutul personalului didactic, înscrși la gradul I la începutul acestui an școlar se va organiza, în perioada 4-8 ianuarie 1971, o sesiune de susținere a lucrărilor metodico-științifice elaborate în vederea obținerii acestui grad. În acest scop la Institutul central de perfecționare și la filialele sale se vor organiza centre pe specialități la care se vor prezenta candidații din județele aferente.

Susținerea lucrărilor metodico-științifice se va face în fața unor comisii formate din cadre didactice de specialitate din învățămîntul superior.

Candidații ale căror lucrări au primit aprecierea de „admis”, li se vor efectua inspecții speciale în cursul trimestrului II sau III ale anului școlar în curs.

Candidații ale căror lucrări au fost respinse de comisia de susținere vor primi indicații în legătură cu modul de refacere și îmbunătățire a acestora sau de tratare a unor noi teme, urmînd să se reinscrie pentru obținerea gradului I într-o etapă viitoare.

Lucrările respinse de către comisia de susținere nu vor fi admise la susținere, urmînd ca autorii lor să primească indicații pentru refacere sau alegerea unei alte teme.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DIN ORADEA

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

Catedra de matematică — fizică — chimie

— Lector, disciplina Chimie organică, poziția 14 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limba română

— Asistent, disciplina Limba franceză, poziția 12 din statul de funcțiuni.

— Asistent, disciplina Limba engleză, poziția 13 din statul de funcțiuni.

— Asistent, disciplina Limba germană, poziția 11 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din Oradea, strada Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile (pentru asistenții 15 zile) de la publicarea acestui anunț în *Buletinul Oficial*, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în *Buletinul Oficial*, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Cel care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere (pentru asistenții 15 zile).

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

CONSTANȚA

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

CATEDRA DE ȘTIINȚE NATURALE ȘI AGRICOLE

— Profesor, poziția 1 din statul de funcțiuni, disciplina Zoologia nevertebratelor,

— Conferențiar, poziția 5 din statul de funcțiuni, disciplina Anatomia și fiziologia omului și igiena școlară.

CATEDRA DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI LIMBI STRAINE

— Asistent, poziția 13 din statul de funcțiuni, disciplina Limba rusă.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Constanța, B-dul Lenin nr. 124 (în termen de 30 de zile pentru posturile de profesor și conferențiar și în termen de 15 zile pentru postul de asistent, de la data publicării acestui anunț în *B. O.* al R.S.R. partea a III-a), cererea de înscriere, la care se va anexa în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicată în *Buletinul Oficial* al R.S.R. partea I, nr. 33, din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile M. I. nr. 84539/1969 cu privire la ocuparea posturilor didactice din învățămîntul superior.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic de 3 ani Constanța, B-dul Lenin nr. 124, telefon 14576, în conformitate cu prevederile art. 108—134 din legea sus amintită.

Informații suplimentare se pot obține de la rectoratul Institutului, telefon 14576.

„CERCETAREA INTERDISCIPLINARĂ A ÎNVĂȚĂMÎNTULUI”

(Urmare din pag. 1-a)

lației verbale și al intuiției acțiunii care comportă utilizarea unor mari resurse umane și orientarea destinelor a milioane de oameni.

Referindu-se în continuare la ceea ce a dăma mare direcție a pedagogiei contemporane — fenomenul învățării — ministrul învățămîntului a insistat deosebit asupra uneia din componentele sale — aceea a mecanismului intim al achiziționării de date de către individ, al formării bagajului fundamental de cunoștințe. Subliniind că aici este vorba de mecanisme subtile, încă nesatisfăcător elucidate, vorbitorul a arătat că, pentru a le lămurii, pedagogia modernă nu ezită să se alieze cu științele existente. El s-a referit în continuare la faptul că obiectivele macrosistemului — necesitatea de a forma oameni apti să lucreze în profesii astăzi încă necunoscute — își pun din plin pecetea pe temele de lucru ale micropedagogiei, observând apoi că și în domeniul achiziției intime, al învățării se poate realiza matematizarea mijloacelor de investigație.

Diviziunea celor două mari capitole ale pedagogiei — a spus ministrul învățămîntului — nu exclude o preocupare susținută de a explora capitolele ei clasice. Există un domeniu cu poziție centrală în sistemul educațional, acela al educației sentimentelor și al educației caracterelor. Cultivarea dragostei față de patrie și a simțului civic, a formelor active și eficiente ale generozității, ale capacității de dăruire, cultivarea sentimentului solidarității umane și a simțului familiei, a dragostei de progres face parte organică din obiectivele majore ale macrosistemului nostru educațional și, ca atare, este inclusă la loc de cinste în tematica problemei micropedagogice a învățării.

Vorbitorul a prezentat și a definit apoi trăsăturile comune macro și micropedagogiei: a) caracterul prospectiv, b) interdisciplinar, c) o pedagogie în căutarea unei metrii, d) construindu-și o tehnologie proprie, e) orientată spre o educație permanentă — oprindu-se asupra fiecăruia din ele. El s-a referit, în legătură cu aceste trăsături, la necesitatea ca pedagogul să selecteze mereu esențialul, să evite ceea ce este circumstanțial, trecător și perisabil în cunoașterea umană, să nu încerce memoria fizică a elevilor cu ceea ce este disponibil în memoria publică a bibliotecilor, publicațiilor etc., la faptul că pedagogia nu mai poate lucra singură, ci trebuie să se sprijine pe biologie și fiziologie, pe teorie limbajului, pe sociologie și psihologie etc. De asemenea, a evidențiat necesitatea ca pedagogia să-și construiască un instrument de măsurare și explorare cantitativă, folosind statistica, teoria matematică a proceselor cu legături complete etc. Totodată, deosebită esență leilor procesului de învățare este prea puțin cunoscută, folosirea ciberneticii în descrierea fenomenelor pedagogice conduce la modele matematice ale proceselor reale de culegere, transmitere, prelucrare și utilizare a informației, permițând să se utilizeze a) metodele matematice ale teoriei informației pentru studiul fazei de transmitere a informației, b) teoria algoritmilor și logica matematică pentru etapa de prelucrare a informației și c) metodele moderne de optimizare pentru analizarea luării deciziilor optime pe baza rezultatelor prelucrării informației.

După ce a indicat și alte domenii în care este posibilă folosirea modelelor matematice — planificarea și organizarea procesului de învățămînt, determinarea strategiilor profesorului pentru obținerea unui risc minim privind îndeplinirea obiectivului propus în procesul de învățămînt etc. — vorbitorul a scos în evidență necesitatea construirii unei tehnologii a educației — subliniind că prin aceasta se înțelege totalitatea mijloacelor de care profesorul este însoțit în predare, în

afară de cretă și manual. Ministrul învățămîntului a accentuat în deosebi însemnătatea mijloacelor legate de realizarea „învățămîntului vizual”, care are o eficacitate sporită în raport cu „învățămîntul verbal”. În sfârșit, referindu-se la pedagogia educației permanente, vorbitorul a arătat că — întrucât în condițiile ce se creează orice om se poate aștepta să exercite în cursul vieții sale două sau trei profesii diferite — devin obligatorii reciclările, împrospătarea periodică a cunoștințelor sau specializarea în direcții și ramuri noi.

În încheierea expunerii sale ministrul învățămîntului a spus că renouarea și modernizarea, ca procese generale admise de științele cu un ritm înalt de dezvoltare, care țin pasul cu schimbările din societate, nu sînt transformări subite, intermitente, ci trebuie concepute ca procese continue de inovare și perfecționare.

În raportul Cercetarea interdisciplinară ca instrument de elaborare a sistemelor de învățămînt, conf. univ. dr. G. Văideanu, directorul Institutului de Științe Pedagogice, a arătat că astăzi, cînd registrul disciplinelor și al realizărilor tehnice capabile să propunze educația spre o nouă calitate s-a lărgit peste orice prevederi, cînd proiectarea învățămîntului de mine și stabilirea relației de continuitate între sistemul existent și cel proiectat reprezintă o întreprindere științifică fără precedente comparabile și o problemă deschisă, singura cenzură interdisciplinară integrată în perspectiva pedagogică promite soluții complete, echilibrate și eficiente.

După o serie de argumente în favoarea spiritului interdisciplinar al cercetării pedagogice vorbitorul a expus condițiile pentru organizarea unei asemenea cercetări: sporirea ponderii instrumentului matematic și amplificarea continuă a registrului tehnicilor de cercetare, configurarea efortului interdisciplinar în funcție de valențele temei și de destinația lucrării, necesitatea ca ramurile numeroasele științelor angajate în optimizarea învățămîntului să ia în considerare finalitatea umanist-pedagogică și socială a educației etc. Subliniind că programul unitar de cercetare interdisciplinară va angaja, în etape și modalități diferite toți factorii de propulsare a învățămîntului contemporan — cercetarea, forul de analiză și decizie, personalul didactic, tineretul — vorbitorul a insistat asupra necesității de a atrage în mod deosebit în realizarea lui pe învățători și profesori.

În continuare vorbitorul s-a oprit asupra modalităților de organizare, conducere și valorificare a cercetării și a expus o serie de protecții și propuneri care urmăresc să crească condiții pentru lansarea unui program de cercetare interdisciplinară. Una din aceste propuneri se referă la crearea unei comisii interdisciplinare de coordonare și valorificare a eforturilor formațiunilor de cercetare. Această comisie ar urma să întrunească o dublă competență: să fie aproape de spiritul și metodologia cercetării pedagogice și să fie înzestrată cu exigențele și criteriile forului de decizie. Directorul Institutului de Științe Pedagogice a propus de asemenea ca, pentru promovarea spiritului interdisciplinar în învățămîntul general și liceal, să se restructureze în acest sens programele revizuite în mod corespunzător profilurile didactice existente în universități și studiindu-se posibilitatea de a-și pregăti pe viitorii profesori în vederea predării a două sau trei discipline, prin prelungirea duratei studiilor universitare. Alte propuneri au vizat specializarea studenților din secțiile de pedagogie ale universităților în domenii cum sînt conducerea învățămîntului, planificarea conținutului învățămîntului, sociologia educației, ergonomia școlară, lărgirea colaborării cu instituțiile, asociațiile, organismele

din alte țări angajate în cercetări ș.a.m.d.

În încheiere vorbitorul a precizat continuarea dialogului pe tema cercetării interdisciplinare în colocviul similar care să se organizeze în anii următori.

În aceeași zi, după amiază, a avut loc ședința plenară a grupei de lucru „Conținutul învățămîntului” și a grupelor de lucru „Tehnologia învățămîntului”. În cadrul acestei ședințe plenare, Emilia Constantinescu, cercetător științific principal, a prezentat raportul Elaborarea conținutului învățămîntului la prof. univ. dr. Paul Popescu Neveanu, raportul Principii ale structurării metodologiei didactice.

În cea de a doua zi, Colocviul de pedagogie interdisciplinară s-a desfășurat în următoarele grupe de lucru: 1) „Structura, funcțiile, obiectivele și evaluarea eficienței sistemului de învățămînt. Strategia organizării sistemelor de învățămînt”, 2) „Conținutul învățămîntului” (cu subgrupele „Matematică”, „Fizică”, „Chimie”, „Biologie”, „Istorie”, „Geografie”, „Științe filozofice și social-politice”, „Limba română”, „Limbi străine”, „Învățămîntul elementar”), 3) „Tehnologia învățămîntului” (cu subgrupele „Tehnologia didactică, metode și tehnici de învățămînt” și „Pedagogia cibernetică”), 4) „Formarea cadrelor”, 5) „Procese educaționale”, 6) „Orientarea școlară și profesională”, „Funcții educative, educația prin muncă”, „Artele în școală”, 6) „Elevul”, 7) „Pedagogia specială”, 8) „Dezvoltarea și predarea pedagogiei”, 9) „Conducerea și valorificarea cercetării pedagogice”.

Comunicările prezentate în prima grupă au abordat examinarea globală a învățămîntului considerat ca o structură unitară, cu funcții specifice și cu o dinamică proprie, încercînd să precizeze modalitățile prin care cercetarea interdisciplinară ar putea formula răspunsuri la unele întrebări privind funcționarea sistemului (fluxul de intrare și ieșire, procesualitatea, asigurarea coordonării și continuității în cadrul sistemului), definirea sarcinilor instructiv-educative ale fiecărui tip și grad de învățămînt pe baza analizei cerințelor sociale și școlare, criteriile și organismele de evaluare a eficienței. Dezbaterile din această grupă au condus la concluzia că pentru elucidarea unor atari chestiuni va fi necesară constituirea unor echipe de cercetare interdisciplinară incluzînd planificatori, statisticieni, economiști, sociologi, ingineri, psihologi, pedagogi, profesori, matematicieni, ciberneticieni etc. care să-și desfășoare lucrările sub conducerea Ministerului Învățămîntului. S-a apreciat de asemenea că în acțiunea de coordonare a acestor cercetări va fi necesară o strînsă colaborare între Ministerul Învățămîntului și celelalte ministere de resort.

În grupa „Conținutul învățămîntului” au fost puse în evidență, între altele, următoarele probleme care reclamă cercetare interdisciplinară: conturarea ideilor educative în condițiile societății noastre și concretizarea lui prin definirea obiectivelor învățămîntului, definirea conținutului de „cultură generală”, corelarea și integrarea diferitelor obiecte de învățămînt, necesitatea realizării caracterului formativ al învățămîntului, necesitatea experimentării prealabile a programelor și manualelor. S-a propus să se constituie colective interdisciplinare de cercetare, care să-și desfășoare activitatea pe toată durata cercetărilor, pînă la validarea rezultatelor. De asemenea, s-au făcut nu-

meroașe propuneri privitoare la perfecționarea pregătirii cadrelor didactice, la perfecționarea programelor și manualelor, la individualizarea procesului de învățămînt, la asigurarea continuității conținutului educației pe toate treptele de învățămînt.

Căutînd să răspundă unor întrebări privitoare la ansamblul metodelor, echipamentelor și dispozitivelor apte să permită o activitate eficientă a elevilor și a personalului didactic, participanții la dezbaterile din grupa „Tehnologia învățămîntului” au considerat că cercetarea tehnologică în învățămîntul trebuie să fie coordonată într-un program interdisciplinar de perspectivă. Analiza cibernetică a procesului de învățămînt, au arătat vorbitorii, reclamă diferențierea celor 3 sisteme fundamentale ale acestuia — sisteme de autoreglare, aspecte structurale interne, aspecte funcțional-comportamentale. Discuțiile au relevat necesitatea continuării aplicațiilor teoriei informației și a jocurilor în procesul de învățare. În mod deosebit a fost susținută propunerea ca Institutul de Științe Pedagogice să aplice și să experimenteze teoria lanțurilor cu legături complete Onicescu-Mihoc, sub conducerea și după indicațiile autorilor.

Una dintre temele care au reținut în mod deosebit atenția participanților la dezbaterile din grupa „Formarea cadrelor” a fost: aceea a elaborării unei deontologii a profesiei didactice pentru toate gradele de învățămînt. Au fost discutate totodată diferite laturi ale prognosticului învățămîntului sub aspectul numărului de cadre, al evaluării circulației și funcționalității informației pe specialități, diferite sisteme de pregătire pentru profesia didactică privită ca un tot, constituirea unor catedre de didactică și specialități, investigarea raportului dintre numărul profesorilor și numărul studenților și elevilor etc.

În grupa „Procese educaționale” s-au făcut propuneri referitoare la asimilarea în procesul de învățămînt a rezultatelor obținute pînă în prezent în orientarea școlară și profesională. Participanții la dezbateri au considerat necesară elaborarea unui sistem unitar de orientare școlară și profesională, ca și pregătirea specială pentru acest domeniu atât a personalului didactic, cit și a altor specialiști (medici, psihologi, sociologi etc.). S-a propus să se înființeze laboratoare centrale de orientare școlară și profesională modern care, la început, ar putea să aibă funcții extrășcolare și să se edifice un buletin pentru informarea profesorilor în domeniul respectiv. De asemenea au fost luate în discuție diferite teze privitoare la educația prin muncă, la raporturile dintre predarea tineretului pentru activitatea direct productivă și pregătirea de cultură generală.

Discuțiile din grupa „Elevul” au subliniat, în primul rînd, necesitatea de a se opera în statutul elevului o modificare de natură să sporească participarea acestuia în procesul propriilor sale formări, astfel încît ideea că elevul este un receptor pasiv al cunoștințelor profesorului să fie înlocuită cu ideea după care elevul trebuie să devină un asociat al profesorului, un colaborator al acestuia. Au fost luate în discuție și unele aspecte care privesc educația cetățenească, creativitatea elevilor, efectivele claselor, necesitatea pregătirii psihologice și pedagogice a profesorilor etc.

Propuneri interesante privind intensificarea cercetării științifice, modernizarea metodelor de predare, perfecționarea cadrelor, organizarea rețelei de școli s-au făcut în grupa „Pedagogie specială”. Luînd în discuție stadiul actual și de perspectivă al pedagogiei ca disciplină științifică, participanții la dezbaterile din grupa „Dezvoltarea și predarea pedagogiei” au insistat în primul rînd a-

Aspect din timpul desfășurării Colocviului

supra ideii că renouarea acesteia impune un punct de vedere interdisciplinar și s-au oprit deosebit asupra problemelor legate de proiectarea și planificarea învățămîntului. Discuțiile au relevat totodată faptul că, pe ansamblul său, pregătirea pedagogică trebuie revizuită cu seriozitate, astfel încît să includă un sistem de cunoștințe de pedagogie generală, de tehnologie didactică, de sociologie, de organizare și conducere științifică a învățămîntului.

În grupa „Conducerea și valorificarea cercetării pedagogice” s-au propus soluții pentru reducerea decalajului dintre cercetare și dezbateri, pentru reglementarea raporturilor dintre cercetarea științifică și beneficiarii săi. S-au făcut totodată propuneri privind înființarea unor echipe interdisciplinare care să permită extinderea cadrului instituționalizat al cercetării pedagogice. De asemenea s-a arătat că, pentru expansiunea rapidă a rezultatelor cercetării pedagogice în practica școlară, ar fi indicat ca valorificarea rezultatelor cercetării să înceapă imediat după constatarea acestora.

În cea de a treia zi a colocoiviului a avut loc o nouă ședință plenară, în care fiecare grupă a prezentat sinteze ale observațiilor, concluziilor și recomandărilor formulate în grupa respectivă. Au luat cuvîntul cu acest prilej conf. univ. dr. Petre Burloiu, Emilia Constantinescu, cercetător științific principal, prof. dr. doc. Gheorghe Zăpan, prof. univ. dr. Dumitru Salade, conf. univ. dr. Ovidiu Bădina, directorul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, prof. univ. dr. Constantin Pufan, acad. Stanciu Stoian, dr. Octavian Neamtu, cercetător științific principal.

În continuare au vorbit acad. Gh. Mihoc, prof. univ. dr. doc. Dan Simonescu și prof. univ. dr. Ion Frunzeș, care s-au referit la necesitatea introducerii în programele școlare a unor noțiuni de matematică modernă prin eliminarea altora depășite de cuceririle matematice contemporane și respectiv, la căile de modernizare a studiului limbii și literaturii române și la locul educației estetice în formarea complexă a personalității umane.

Au luat de asemenea cuvîntul delegații de peste hotare care, au participat activ la lucrările acestei manifestări științifice. Salutînd așezat la Institutul de cercetări pedagogice „Samodunov” din Sofia a subliniat rolul însemnat pe care îl joacă învățămîntul în condițiile revoluției tehnico-științifice. Expri-mînd mulțumiri pentru prilejul de a fi participat la acest colocoiv, Saul Robinson, director al Institutului pentru cercetări pedagogice din Germania federală, a abordat unele probleme ale formării și perfecționării personalului didactic. La rîndul său, Dragutin Francovici, directorul Centrului de cercetări pedagogice din Belgrad, felicitînd pe oamenii de știință și pe pedagogii români pentru reușita colocoiviului a arătat că largi sînt posibilitățile de colaborare internațională în domeniul pedagogic.

La încheierea lucrărilor colocoiviului, ministrul învățămîntului, Mircea Măța, a rostit o scurtă alocuțiune în care s-a referit mai întîi la raporturile dintre administrație și știință, subliniind că un for administrativ nu are competența de a trage concluzii pentru știință, aceasta conducîndu-se după alte norme decît normele administrative. Raporturile între ele stau în aceea că știința propune variante de soluții și în ultima instanță, administrația alege. Mulțumind pentru numeroasele idei lansate în desfășurarea lucrărilor colocoiviului, idei care vor fi utilizate de către cei chemați să asigure buna desfășurare a sistemului școlar, ministrul învățămîntului a arătat, în continuare, că tema aleasă a fost foarte inspirată, meritul pentru această alegere revenind în întregime Institutului de Științe Pedagogice. În confruntarea de păreri și în diversitatea lor s-a vădit maturitatea politică și intelectuală a cercetătorilor, faptul că aceștia și-au bazează căutările pe concepția materialist-dialectică despre lume și societate, care are înscris în ea efortul mereu viu al înnoirii. Salutînd orientarea spre aplicație, care arată marea schimbare de mentalitate care începe a se produce într-un domeniu odinioară prea mult orientat spre exerciții teoretice pure, vorbitorul a apreciat-o ca un semn că pedagogii și ceilalți oameni de ști-

ință înțeleg cît de mare este valoarea instrumentului pe care el îl pun în slujba dezvoltării rapide a societății noastre. Sperăm — a spus vorbitorul — să ajungem la situația în care nică o decizie să nu fie luată fără consultarea dosarului de cercetări.

Conf. univ. George Văideanu, directorul Institutului de Științe Pedagogice a mulțumit tuturor participanților la lucrările Colocoiviului. Făcînd un bilanț sumar al lucrărilor, vorbitorul a arătat că la acest dialog au participat aproximativ 300 de oameni de știință, s-au făcut 900 de propuneri și s-au stabilit 290 de înțelegeri de colaborare. Subliniind că în colocoiv s-a jalonat un program de cercetare interdisciplinară care să prospecteze sistemul de învățămînt al deceniului al IX-lea și să aducă ameliorări sistemului existent, vorbitorul a propus ca în anul 1973 să se convoace o întîlnire de lucru a comisiilor interdisciplinare care vor participa la înfăptuirea acestui program.

După trei zile de dezbateri, Colocoivul național de pedagogie cu tema „Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului” — una din amplele manifestări științifice prin care România a marcat Anul internațional al educației — a luat sfîrșit luni la amiază.

În ședința de încheiere a lucrărilor, participanții la această reuniune au adoptat o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care se spune, printre altele: „Împreună cu întregul nostru popor ne exprimăm adevăratele noastre simțămînturi de încredere în direcția unei societăți industriale înaltă, care să beneficieze din plin de cuceririle revoluției tehnico-științifice și de dezvoltarea culturii. Sintem hotărîți să facem din cercetarea pedagogică un instrument util și productiv în procesul de formare a cadrelor.

Vă asigurăm, scumpe tovarășe secretar general — se spune în încheiere — că ne vom strădui să fim la înălțimea sarcinilor de mare răspundere pe care partidul și statul nostru le pun în fața școlii, pentru buna pregătire și cultivare a tineretului nostru în spiritul dragostei fierbinți, al încrederii neînfrînte în destinele națiunii noastre socialiste”.

Direcționarea științifică a acțiunii „organizare-conducere”

(Urmare din pag. 1)

în acest domeniu esențial pentru formarea tineretului ar trebui să sporim posibilitatea de decizie a conducătorului de școală, bineînțeles pe baza unor probe obiective și a unor testări (mă gîndesc la alegerea domeniilor de practică și, în viitor, la orientarea către diferite secții ale liceului).

Parametrii economicității și ai valorificării timpului

Economicitatea activității în învățămînt a devenit o noțiune efectiv operantă abia în ultimul deceniu. Mai sînt și în prezent numeroși conducători de școli care nu consideră că au datorită să examineze procesul de învățămînt prin prisma economicității, a valorificării maxime și a randamentului înalt al investițiilor, pierzînd în același timp ore întregi în fiavelor. Vorbitorul a scos în evidență preocupările susținute ale organelor locale de partid și de stat din județul Brașov pentru a crea cele mai bune condiții educative prin muncă și pentru muncă a elevilor și a apreciat inițiativa și măsurile preconizate în acest sens, exprimîndu-și convingerea că ele vor duce la bune rezultate.

Referindu-se la rolul ginșirii economice în activitatea conducătorului de școală, Mircea Boboc a pornit de la un exemplu reprezentativ în această privință.

„Cînd s-a pus, pentru școala noastră, problema modernizării bazei materiale, respectiv a reconstrucției și dotării moderne a laboratoarelor — ne-a spus tov. Boboc — ne-am întrebat: ce este mai eficient pe plan economic în condițiile noastre concrete: să realizăm, cu un preț de cost mai redus per unitate, laboratoare separate pentru fizică, chimie, biologie sau să mergem pe formula unui singur laborator complex? Am făcut un calcul al utilizării suprafețelor de lucru afectate, a instalațiilor și a utilajelor comune pentru diverse discipline — instalații de forță, alimentarea meselor de lucru cu curent electric, aparatul audiovizual, microscopul — am luat în considerare și timpul în care sînt folosite instalațiile și am ajuns la concluzia că laboratorul complex pentru cel puțin două discipline este mai economic. Am construit un asemenea laborator cu dotare modernă, cu o „încărcătură activă” pentru fiecare zi, care acoperă aproape totalul timpului efectiv de lucru în școală și putem afirma acum cu certitudine, prin prisma experienței acumulate, că aseme-

nea laboratoare sînt mai eficiente în condițiile școlilor de mîrimie mijlocie și cu un efectiv redus de elevi, cum este școala noastră. — În ce privește liceul energetic din Cluj — ne-a spus tov. E. Petruța — a trebuit să luăm o decizie pe baza estimării eficienței economice și didactice antecalculabile a soluțiilor posibile: fie organizarea citorva laboratoare pentru lucrările practice demonstrative, procesul de învățămînt în ansamblu desfășurîndu-se în săli de cursuri obișnuite, fie un proces de învățămînt cu bază materială mixtă — săli de cursuri pe de o parte, laboratoare și cabinete de specialitate pe de altă parte — fie organizarea întregului proces de învățămînt numai în cadrul laboratoarelor și cabinetele de specialitate. Analiza efectuată, în care am luat ca puncte de reper ponderea disciplinelor experimentale și cu caracter tehnic-practic în ansamblul pregătirii elevilor din liceele industriale, ne-a determinat să considerăm ultima soluție ca fiind cea mai eficientă. În prezent mai dispunem încă de o bază materială cu caracter mixt, dar pe măsura îmbunătățirii dotării trebuie treptat la desfășurarea întregului învățămînt în laboratoare, cabinete de specialitate și ateliere de practică.

— Nu este de loc minoră — ne spune prof. E. Cristea — nici chestiunea alcătuirii orarului școlilor. În această privință trebuie să ținem seama de trei elemente: dis-

punerea rațională a orelor pentru diferite discipline conform curbei efortului elevilor, utilizarea optimă a bazei materiale și tehnice existente și timpul de activitate al fiecărui profesor, respectiv gruparea orelor acestuia pe cît posibil fără ferestre. Desigur, preponderență sînt primii doi factori. Aplicarea unor formule de calcul operațional, elaborate la noi în țară, de pildă, de acad. Gh. Mihoc, permit unui profesor de matematică să conceapă (la adăpostul unor imitații perturbatoare) un orar alcătuit pe baze științifice. Ar fi în avantajul tuturor — al școlii, al colectivului didactic și al elevilor.

Am dat doar cîteva exemple. Desigur însă că posibilitățile de utilizare a aparatului matematic, în special a calculului operațional, sînt mult mai largi și pot aduce avantaje deosebite organizării riguroase științifice și creșterii economicității procesului de învățămînt.

Redacția noastră consideră acest schimb de opinii ca debut al unor ample discuții. Vom solicita, în continuare, păreri și diagnostice unor specialiști în organizare, ale unor sociologi, ale responsabililor unor foruri de conducere a învățămîntului. De asemenea, vom face loc experiențelor pozitive și opiniilor pe care le vom primi din partea altor conducători de școli.

Laboratorul de radio-tehnică al Institutului pedagogic de 3 ani din Constanța

Dialog școală — producție

(Urmare din pag. 1)

unei mai judicioase organizări a instruirii tehnico-practice. S-a hotărît de pildă să se realizeze o repartizare a școlilor pe lângă atelierele unor uzine, fabrici, unități agricole și școli profesionale. În mediul rural va crește numărul loturilor agricole școlare și se vor amenaja ateliere școlare, în care se vor practica unele meserii tradiționale: artizanat, cojocărie, împletituri, ceramică etc. S-au făcut sugestii privind îmbogățirea bazei materiale a școlilor prin dotare, donații și transferări de materiale, precum și prin autodotare.

Este evident că s-a realizat un lucru deosebit de folositor: o strînsă legătură între conducerea școlilor și unitățile în care se efectuează practica, între conducătorii de practică, diriginții și instructorii-

